

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 236/2018-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou POLÁČEK & PARTNERS s. r. o., Hurbanovo námestie 1, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. ICLic. Pavol Poláček, LL.M., M.A., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 3 S 9/2015 a jeho uznesením z 29. februára 2016 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sži 3/2016 a jeho uznesením z 13. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 S 9/2015 a jeho uznesením z 29. februára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sž 3/2016 a jeho uznesením z 13. decembra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“, spolu aj „napadnuté uznesenia“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 4. septembra 2014 v súlade s § 14 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) Kancelárii Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária národnej rady“) ako povinnej osobe podľa § 2 zákona o slobode informácií žiadosť o sprístupnenie informácií podľa zákona o slobode informácií. Kanceláriu národnej rady požiadal o sprístupnenie údajov o majetkových pomeroch poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] z jej písomného oznámenia funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov, podaného za rok 2013, ktoré umožňujú identifikáciu jej nehnuteľných vecí, a to „*vlastníctvo nehnuteľnosti vrátane vlastníctva bytu a nebytového priestoru, s uvedením druhu majetku, katastrálneho územia, čísla parcely, čísla listu vlastníctva a podielu v %*“. Dňa 16. septembra 2014 sťažovateľ predmetnú žiadosť o sprístupnenie informácií rozšíril aj o sprístupnenie uvedených údajov o majetkových pomeroch každého súčasného člena Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie a rozpočet. Dňa 29. septembra 2014 bolo sťažovateľovi doručené rozhodnutie o odmietnutí sprístupniť informáciu č. KOMO-143-3/2014 z 25. septembra 2014 vydané kanceláriou národnej rady. Toto rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že „*identifikácia nehnuteľných vecí ako vlastníctvo nehnuteľnosti vrátane vlastníctva bytu a nebytového priestoru, s uvedením druhu majetku, katastrálneho územia, čísla parcely, čísla listu vlastníctva a podielu v % nie je osobným údajom, ktorý možno podľa § 9 ods. 3 zákona o slobodnom prístupe k informáciám sprístupniť bez súhlasu dotknutej osoby. Ide o osobný údaj a informáciu týkajúcu sa súkromnej sféry tejto osoby, ktorá nesúvisí s výkonom verejnej funkcie alebo úradnou*

činnosťou v zmysle vyššie uvedených ustanovení zákona o slobodnom prístupe k informáciám.“. Tieto informácie následne kancelária národnej rady považovala za chránený osobný údaj a informáciu o súkromí dotknutej osoby, ktorú nie je možné v zmysle § 9 ods. 1 a 2 zákona o slobode informácií sprístupniť bez predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. Proti rozhodnutiu kancelárie národnej rady sa sťažovateľ odvolal. O odvolaní sťažovateľa rozhodol vedúci kancelárie národnej rady rozhodnutím č. 34 tak, že zrušil rozhodnutie kancelárie národnej rady č. KOMO-143-3/2014 z 25. septembra 2014 a vrátil vec na nové prejednanie a rozhodnutie. Dôvodom zrušenia uvedeného rozhodnutia bol názor vedúceho kancelárie národnej rady o vecnej nepríslušnosti kancelárie národnej rady v spojení s tým, že kancelária národnej rady požadovanými informáciami ani nedisponuje. Na základe uvedeného vedúci kancelárie národnej rady rozhodol, že sťažovateľova žiadosť o sprístupnenie informácií má byť postúpená vecne príslušnému orgánu, ktorý požadovanými informáciami disponuje, a to národnej rade a v prvom stupni jej orgánu, ktorým je Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor pre nezlučiteľnosť funkcií“). Kancelária národnej rady prostredníctvom mailu sťažovateľovi oznámila postúpenie žiadosti o sprístupnenie informácií v zmysle rozhodnutia č. 34 vedúceho kancelárie národnej rady povinnej osobe, národnej rade a jej orgánu, výboru pre nezlučiteľnosť funkcií. V súvislosti s týmto postúpením sťažovateľ 24. októbra 2014 mailom informoval výbor pre nezlučiteľnosť funkcií o tom, že v súlade s § 7 ods. 2 zákona o slobode informácií trvá na priamom sprístupnení ním požadovaných informácií. Keďže sťažovateľova žiadosť o sprístupnenie informácií nebola vybavená v lehote ôsmich dní v súlade s § 17 ods. 1 zákona o slobode informácií, v nadväznosti na § 18 ods. 3 zákona o slobode informácií tak došlo k vydaniu tzv. fiktívneho rozhodnutia o odmietnutí poskytnúť informáciu (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“). Proti tomuto fiktívnemu rozhodnutiu o nesprístupnení informácií podal sťažovateľ odvolanie. Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií svojou nečinnosťou porušil § 18 ods. 2 zákona o slobode informácií, keď nevydal písomné rozhodnutie. Keďže prvostupňové rozhodnutie neobsahuje výrok, odôvodnenie ani poučenie o odvolaní, je nezákonné a nepreskúmateľné. Dňa 9. decembra 2014 sa uskutočnila 22. schôdza výboru pre nezlučiteľnosť funkcií, ktorej jediným bodom programu bolo sťažovateľovo odvolanie proti fiktívnemu rozhodnutiu výboru pre nezlučiteľnosť funkcií o nesprístupnení informácií. Na tejto schôdzi výbor pre

nezlučiteľnosť funkcií svoje fiktívne rozhodnutie o nesprístupnení informácií nezrušil, ale prijal uznesenie, z ktorého vyplýva, že sťažovateľom požadované informácie nesprístupní. Toto uznesenie sťažovateľ nemohol uviesť v prílohe žaloby podanej krajskému súdu, keďže mu nebolo doručené, nebolo v tom čase zverejnené ani na webovom sídle národnej rady a jeho vedomosť o ňom vyplýva len z toho, že podľa § 58 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rokovanom poriadku národnej rady“) je rokovanie tohto výboru vždy verejné a sťažovateľ sa ho zúčastnil. V zmysle § 19 ods. 2 zákona o slobode informácií platí, že o odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť. Podľa § 22 ods. 1 zákona o slobode informácií sa na konanie podľa tohto zákona použijú subsidiárne všeobecné predpisy o správnom konaní. Podľa § 58 ods. 1 správneho poriadku ak osobitný zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Podľa § 58 ods. 2 správneho poriadku platí, že o odvolaní proti rozhodnutiu orgánu právnickej osoby rozhoduje útvar ustanovený zákonom, a ak ho zákon neustanovuje, útvar určený jej štatútom; ak taký útvar nie je, rozhoduje orgán, ktorý ju zriadil alebo založil. Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií zriadila národná rada na základe § 45 ods. 2 zákona o rokovanom poriadku národnej rady. Z uvedeného vyplýva, že druhostupňovým orgánom je národná rada. Keďže 13. novembra 2014 podal sťažovateľ výboru pre nezlučiteľnosť funkcií odvolanie proti jeho fiktívnemu rozhodnutiu, toto odvolanie malo byť podľa § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií v spojení s § 57 ods. 2 správneho poriadku druhostupňovému orgánu doručené do 30 dní, t. j. do 13. decembra 2014. V súlade s § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií vydala národná rada ako druhostupňový orgán fiktívne rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietla a napadnuté rozhodnutie potvrdila 28. decembra 2014 (ďalej len „druhostupňové rozhodnutie“). Toto fiktívne druhostupňové rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené v zmysle § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií časti vety za bodkočiarkou 30. decembra 2014. Na základe týchto skutočností podal sťažovateľ krajskému súdu v zákonnej lehote podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu o preskúmanie zákonnosti druhostupňového rozhodnutia z dôvodu jeho nezákonnosti a z dôvodu, že jeho vydaním bol sťažovateľ významne ukrátený na svojich právach, pretože

toto druhostupňové rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keďže ako tzv. fiktívne rozhodnutie neobsahuje zákonom predpísané náležitosti – predovšetkým odôvodnenie [250j ods. 2 písm. d) OSP ako dôvod na zrušenie rozhodnutia]. Krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že konanie zastavil. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že národná rada ako taká nemá procesnoprávnu subjektivitu, preto bolo konanie podľa § 104 ods. 1 OSP zastavené. Sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu odvolanie, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie veci a tiež to, že sa krajský súd nevyjadril k východiskovému ustanoveniu v celej veci, ktorým je čl. 7 ods. 7 prvá veta ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“), čím nedal špecifickú odpoveď na argument rozhodujúci pre rozhodnutie. Vo vzťahu k tomuto ústavnému zákonu je napadnuté rozhodnutie krajského súdu podľa sťažovateľa zmätočné a nezrozumiteľné. Najvyšší súd rozhodol o sťažovateľom podanom odvolaní tak, že napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil. V odôvodnení sťažnosti sťažovateľ uviedol, že k porušeniu ním označených práv malo dôjsť *„v dôsledku toho, že najvyšší súd mu svojím postupom v predmetnej veci odňal možnosť konať pred súdom, pretože o otázke podstatnej pre rozhodnutie dospel tento súd k nesprávnemu právnomu záveru, podľa ktorého nemôže byť Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií povinnou osobou v súlade s čl. 7 ods. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. pre poskytnutie informácie o oznámeniach verejných funkcionárov každej osobe spôsobom ustanoveným zákonom č. 211/2000 Z. z.“*. Záver, ktorý prijal najvyšší súd a podľa ktorého je povinnou osobou kancelária národnej rady, je podľa sťažovateľa nesprávny. Citujúc relevantnú časť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľ uvádza, že názor najvyššieho súdu, podľa ktorého by v prípade akceptovania doslovného gramatického výkladu čl. 7 ods. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu správne konanie podľa zákona o slobode informácií vykonával útvar, ktorý na uvedené konanie nie je vnútorným aktom zmocneným, je zjavne neodôvodnený a arbitrárny, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľný a neudržateľný. Interpretácia čl. 7 ods. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu podaná najvyšším súdom podľa sťažovateľa odporuje zmyslu a účelu tejto ústavnej normy a vychádza z doktríny formálneho právneho štátu. Sťažovateľ je toho názoru, že pokiaľ kancelária národnej rady nemá k dispozícii oznámenia verejných

funkcionárov, pretože ich má k dispozícii len výbor pre nezlučiteľnosť funkcií, nemôže byť pre účely čl. 7 ods. 7 osobou s povinnosťou poskytnúť tieto oznámenia. „S doktrínou materiálneho právneho štátu nemôže byť v súlade taká interpretácia čl. 7 ods. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., podľa ktorej je povinnou osobou subjekt, ktorý nemá oznámenia verejných funkcionárov k dispozícii a k dispozícii by ich nemal ani vtedy, keby mu povinnosť ich poskytnutia uložil všeobecný súd. S doktrínou materiálneho právneho štátu môže byť v súlade len taká interpretácia čl. 7 ods. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., podľa ktorej má povinnosť poskytnúť informácie o oznámeniach verejných funkcionárov ten subjekt, ktorému sa aj reálne podávajú a disponuje nimi.“ V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje aj na zásadu ústavne konformného výkladu, z ktorej vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb (Plz. ÚS 1/08). V ďalšom obsahu sťažnosti sťažovateľ poukázal na relevantnú rozhodovaciu prax ústavného súdu vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ zdôraznil, že už v konaní pred krajským súdom, ako aj najvyšším súdom upozorňoval na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (sp. zn. 2 SŽi 2/2010 z 11. augusta 2010, sp. zn. 8 SŽi/21/2014 zo 17. septembra 2015, sp. zn. 3 SŽo/170/2015 z 22. februára 2017, sp. zn. 8 SŽo/9/2015 z 30. marca 2017), podľa ktorej nesprávne označenie žalovaného správneho orgánu nebráni súdu, aby konal so správne identifikovaným žalovaným, pokiaľ táto skutočnosť vyplýva zo samotnej žaloby. Nesprávne, resp. neúplné označenie žalovaného správneho orgánu nemôže mať za následok zamietnutie žaloby pre nedostatok pasívnej legitímácie na strane správneho orgánu, pokiaľ žaloba obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti (§ 249 ods. 2 OSP), t. j. najmä označenie rozhodnutia správneho orgánu, ktoré napáda, pretože správne, resp. úplné označenie žalovaného správneho orgánu vyplýva z takto označeného rozhodnutia. Ak sa najvyšší súd, ako aj krajský súd nazdávali, že došlo k nesprávnemu označeniu žalovaného správneho orgánu, nebránilo im to konať so subjektom, ktorého považovali za žalovaného, keďže zo žaloby vyplývali všetky relevantné skutočnosti.

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálehom vyslovil porušenie označených práv (bod 1) napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu, napadnuté uznesenia zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa

namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

8. Pri rozhodovaní orgánov verejnej moci (t. j. aj súdov) o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v konkrétnom právom upravenom procese je nevyhnutné akcentovať princípy demokratického právneho štátu formujúce každé konanie. Tieto princípy nachádzame v čl. 46 a nasl. ústavy (právo na súdnu a inú právnu ochranu), ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na spravodlivý proces). Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu viazaného procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu, vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené

procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

9. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je, ako už bolo uvedené, taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a z ktorého musí byť bez ohľadu na to, či sa odvolací (prípadne dovolací) súd stotožní a inkorporuje odôvodnenie rozhodnutí inštančne nižších súdov, zrejme, že sa zaoberal a vyjadril k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prejednávanú vec a neuspokojil sa bez ďalšieho so závermi inštančne nižších súdov (pozri napr. *Helle v. Fínsko*, č. 20772/92, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 19. 12. 1997, bod 60; *Rajkovič v. Chorvátsko*, č. 50943/99, rozhodnutie z 3. 5. 2001, bod 2). Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.

10. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti bolo posúdiť, či odôvodnenie napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu signalizuje potenciálnu arbitrárnosť v interpretácii a aplikácii príslušných právnych noriem vzťahujúcich sa na vec sťažovateľa a s tým spojené možné porušenie označených ústavných práv sťažovateľa, alebo naopak, či vzhľadom na odôvodnenie napadnutých uznesení a právne závery krajského súdu a najvyššieho súdu v nich uvedené je sťažnosť zjavne neopodstatnená a ani po jej prijatí na ďalšie konanie by nebolo možné konštatovať porušenie označených ústavných práv sťažovateľa napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu.

11. V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd poukázal na relevantné ustanovenia právnych predpisov (§ 19, § 103, § 104 ods. 1, § 246c ods. 1 a § 247 ods. 1 OSP, čl. 72, čl. 86, čl. 89 ods. 1 a 2, čl. 91, čl. 92 ods. 1 a 2 ústavy, § 2 ods. 1 až 4, § 43 ods. 1 a 2 zákona o rokovacom poriadku národnej rady), z ktorých vyvodil právny záver, že národná rada ako taká nemá procesnoprávnu subjektivitu, preto konanie podľa § 104 ods. 1

OSP zastavil. Krajský súd sa nestotožnil ani s názorom sťažovateľa, že národná rada by mala byť odvolacím orgánom povinnej osoby v zmysle zákona o slobode informácií, a teda nepovažoval za splnenú ani podmienku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej. Podľa názoru krajského súdu na vzťah výboru a národnej rady nemožno subsidiárne aplikovať správny poriadok. V tejto súvislosti krajský súd uviedol: *«Je potrebné zdôrazniť, že ústava, pokiaľ ide o vzťah výboru a Národnej rady Slovenskej republiky konštatuje, že ide o jediné kontrolné a iniciatívne orgány Národnej rady a ich vzťah charakterizuje bez akejkoľvek podriadenosti či vzťahov inštančnosti medzi nimi. Ich vzťah a postavenie je upravený výlučne ústavou a zákonom č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len ÚZ). V tomto ústavnom zákone, ako zákone lex specialis je jediný náznak „dvojstupňového konania“ len v čl. 10 ods. 1, podľa ktorého rozhodnutie prijaté podľa čl. 9 ods. 8 výborom musí schváliť Národná rada Slovenskej republiky najmenej trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov. Národná rada Slovenskej republiky schválené rozhodnutie zverejňuje. Inak je o návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) až d) ÚZ príslušný rozhodovať Ústavný súd Slovenskej republiky, teda aj z tohto ustanovenia analogicky vyplýva, že Národná rada Slovenskej republiky nie je odvolacím orgánom Výboru a že ich vzťah je bez akejkoľvek podriadenosti.»*

V nadväznosti na sťažovateľom vznesené námietky najvyšší súd považoval za potrebné ustáliť, či výbor pre nezlučiteľnosť funkcií môže mať postavenie správneho orgánu plniaceho úlohy vyplývajúce zo zákona o slobode informácií. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol: *«Základnou definíciou správneho orgánu je ustanovenie § 2 ods. 1 správneho poriadku: „Správnym orgánom je štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy.“ Právna úprava postavenia Výboru pre nezlučiteľnosť funkcií NR SR sa nachádza v ustanovení § 45 ods. 1 zákona č. 355/1996 Z.z. a zákonom zverenú pôsobnosť, v ktorej koná v ustanovení § 58 tohoto zákona. Z týchto ustanovení vyplýva, že Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií realizuje výkon svojich kompetencií v oblasti verejnej správy v rámci „konania o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov“, ktorého procesné aspekty sú upravené v čl. 9 ÚZ. Je možné teda ustáliť, že Výboru pre nezlučiteľnosť funkcií je zverený*

výkon verejnej moci v oblasti verejnej správy na úseku tohoto konania a v danom rozsahu je limitovaná aj jeho procesnoprávna subjektivita.

30. Z článku 7 ods. 7 ÚZ síce vyplýva povinnosť pre orgán, ktorému sa podávajú oznámenia, čiže Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií NR SR, poskytnúť informácie o týchto oznámeniach každej osobe spôsobom a v rozsahu ustanovenom zákonom o slobodnom prístupe k informáciám, avšak je potrebné pripomenúť, že Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií nie je samostatnou právnickou osobou, pričom je kontrolným a iniciatívnym orgánom Národnej rady Slovenskej republiky. V prípade akceptovania doslovného gramatického výkladu by správne konanie podľa ZSI vykonával útvar, ktorý na uvedené konanie nie je vnútorným aktom zmocnený. Vzhľadom na uvedený postup, v zmysle ktorého v súlade s ustanovením § 6 ods. 2 správneho poriadku vedúci Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky vydal právny akt, smernicu, ktorá stanovuje postup pri sprístupňovaní informácii podľa ZSI a zmocňuje tak organizačný útvar odbor komunikácie s médiami a verejnosťou rozhodovať v správnom konaní v prvom stupni, to znamená, že ak je žiadosť o sprístupnenie informácie zaslaná výboru Národnej rady Slovenskej republiky, v správnom konaní koná ako správny orgán Kancelária Národnej rady prostredníctvom útvarov špecifikovaných v smernici. Prijatie doslovného gramatického výkladu by predstavovalo právnu konštrukciu nad rámec zákona a zverovalo Výboru pre nezlučiteľnosť funkcií pôsobnosť mimo jeho procesnoprávnu subjektivitu, ktorú má v obmedzenej rovine v rozsahu, práv a povinností zverených zákonom. Je potrebné prijať právnu konštrukciu, že pokiaľ ide o ustanovenie čl. 7 ods. 7 ústavného zákona, je osobou povinnou sprístupňovať informácie podľa ZSI Národná rada Slovenskej republiky a kancelária.

... 32. Všeobecnou definíciou povinnej osoby je ustanovenie § 2 ods. 1 ZSI, ktorá upravuje povinnosť vymenovaných subjektov sprístupňovať informácie podľa ZSI v rozsahu ich rozhodovacej právomoci. Pokiaľ uvedené premietneme na Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií, limitujúce budú ustanovenia ústavného zákona, ktoré výboru zverujú kompetencie rozhodovať v konaní o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov. Rozhodujúcim kritériom je, že ide o štátne orgány, obce, vyššie územné celky, právnické osoby a fyzické osoby. V danom prípade je potrebné uviesť, že Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií nemá status ani jedného z nich, nakoľko nie je ani štátnym orgánom, ale útvarom zriadeným štátnym orgánom a rovnako nie je samostatnou právnickou osobou.

Preto uvedené znenie zákona je potrebné preklenúť aplikačnou praxou a v prípade povinnosti útvaru štátneho orgánu, ktorý nie je samostatnou právnickou osobou a nemá teda štatút povinnej osoby v zmysle ustanovenia § 2 ZSI, je potrebné túto povinnosť stiahnuť na orgán, ktorý tento útvar zriadil. Na základe čoho je potrebné dospieť k záveru. Že povinnou osobou je Národná rada Slovenskej republiky, ktorej úlohy v spojitosti s jej postavením povinnej osoby v zmysle ZSI vykonáva Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky.

33. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že odmietnutím preskúmania fiktívneho rozhodnutia žalovanej z dôvodu nedostatku pasívne legitímácie by došlo k odmietnutiu spravodlivosti, túto je potrebné považovať za bezdôvodnú, nakoľko v prípade žalovanej nejde o orgán, ktorý má právomoc konať v konaní žalobcu ako žiadateľa o sprístupnenie informácií.

34. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že krajský súd nepochybil, keď konanie zastavil z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej.»

12. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu, ako aj sťažovateľom prezentovanými nosnými úvahami (pozri bod 2, pozn.) konštatuje, že krajský súd, ako aj najvyšší súd v napadnutých uzneseniach jasne a zrozumiteľne vyjadrili dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia. Krajský súd v napadnutom uznesení primeraným a v okolnostiach danej veci postačujúcim spôsobom odôvodnil svoj právny názor týkajúci sa nedostatku procesnoprávnej subjektivity národnej rady a nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie. Najvyšší súd vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil, z akých dôvodov nie je možné považovať výbor pre nezlučiteľnosť funkcií za povinnú osobu na sprístupňovanie informácií pre účely zákona o slobode informácií a z akých dôvodov nie je v prípade národnej rady splnená podmienka pasívnej vecnej legitímácie. Najvyšší súd sa presvedčivým spôsobom vysporiadal aj s interpretáciou a aplikáciou čl. 7 ods. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nie je stručnejšieho rázu, ale je vyčerpávajúce, najvyšší súd sa neobmedzil na citovanie alebo parafrázovanie záverov krajského súdu, ale sám učinil závery vo veci sťažovateľa. Ústavný súd v skutkových a právnych záveroch napadnutých uznesení nezistil nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich

arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. Krajský súd a najvyšší súd nijako nevybocili z medzí určených čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnili skutkové zistenia a svoj právny názor, aplikovali a interpretovali príslušné právne normy v súlade s ich znením, obsahom i duchom. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené na základe ich vlastných myšlienkových postupov a hodnotení a nevykazujú znaky svojvôle. Ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu a najvyššieho súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

13. Napokon skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu a najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

14. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovanými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Závery krajského súdu a najvyššieho súdu a ich odôvodnenie, ako aj postup krajského súdu a najvyššieho súdu v namietaných konaniach je teda nutné považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júla 2018